



Porotietokansio Teurastusosio

Karvonen Seppo, Pieski Kaarina 2007

SISÄLLYSLUETTELO

1. Teurasporojen kuljetus.....	4
2. Ante mortem – tarkastus.....	4
3. Eläinten nouto tainnutukseen	4
4. Tainnuttaminen.....	4
5. Verenlasku / pisto.....	5
6. Pään- ja kielen irrotus	6
7. Ruokatorven irrotus ja sitominen	7
8. Taljan piirtäminen/halkominen ja rintapäännylky	7
9. Taljan veto	10
10. Suolistaminen	12
11. Rintapään avaus ja sisäelinten irrotus	14
12. Ruhojen – ja sisäelinten tarkastus.....	16
13. Ruhojen ja sisäelinten jäähdyttäminen.....	16
14. Post mortem – tarkastus.....	16



MUISTA HYGIENIA, PIDÄ TYÖVÄLINEESI PUHTAANA.

JOKA TYÖPISTEESSÄ ON KÄSIENPESU- JA DESINFIOINTIALLAS. KÄDET
JA TYÖVÄLINEET PESTÄÄN JOKA TYÖVAIHEEN JÄLKEEN, TYÖVÄLI-
NEET MYÖS DESINFIOIDAAN. DESINFIOINTIALTAAN LÄMPÖTILA ON
VÄHINTÄÄN 82° C.

1. Teurasporojen kuljetus

Porot kuljetetaan teurastamoon elävinä tarkoitukseen hyväksytyllä ajoneuvolla, kuljettajalla on oltava voimassa oleva eläinkuljetuslupa.

2. Ante mortem – tarkastus

Eläinlääkäri tarkastaa poron elävänä. Jos on jotain, joka tässä vaiheessa näyttää epäilyttävältä, porosta otetaan näytteet ja se poistetaan teuraslinjalta.

3. Eläinten nouto tainnutukseen

Porot siirretään autosta aitaukseen, jossa ne saavat rauhoittua. Sieltä ne siirretään pieni osa kerrallaan pienempään aitaukseen, josta porot yksitellen siirretään tainnutuskoppiin.

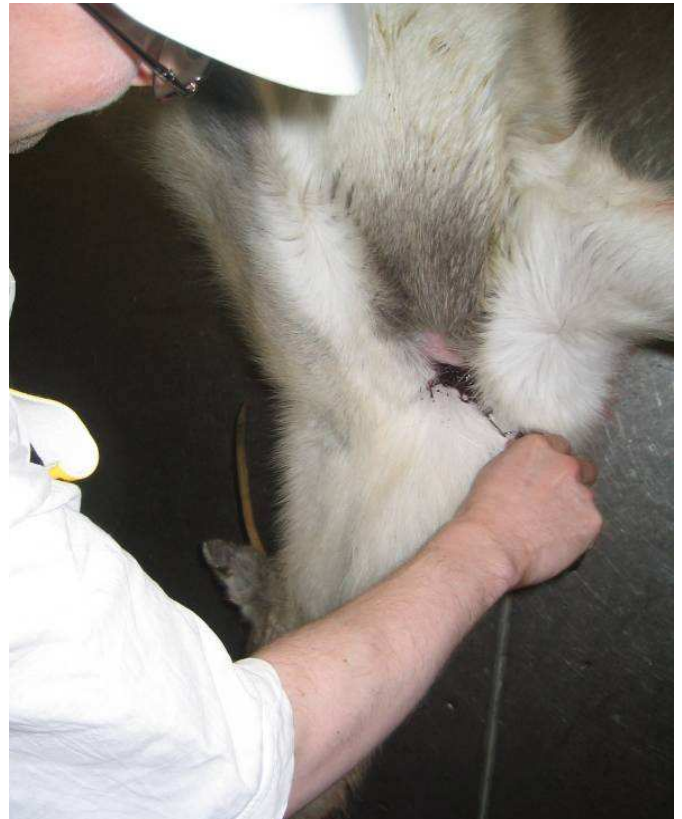
4. Tainnuttaminen

Tainnutus tapahtuu ampumalla tainnutuspistoolilla otsaan. Kohta sijaitsee keskellä otsaluuta, kun vedetään kuvitellut viivat vasemman puolen korvasta oikean puolen silmään ja oikean puolen korvasta vasemman puolen silmään, niiden yhtymäkohta. Lyömäaseen käyttö on kielletty. Tainnutus suoritetaan sille kuuluvalla alueella, josta on näköeste muille teuraaksi tuleville poroille. Kun poro on tainnutettu, ruho kouristelee, varo ettet saa osumaa koparasta.



Kun poro on tainnutettu, ruho nostetaan takajalasta kettinkilenkillä ruhoraiteeseen roikkumaan.

5. Verenlasku / pisto

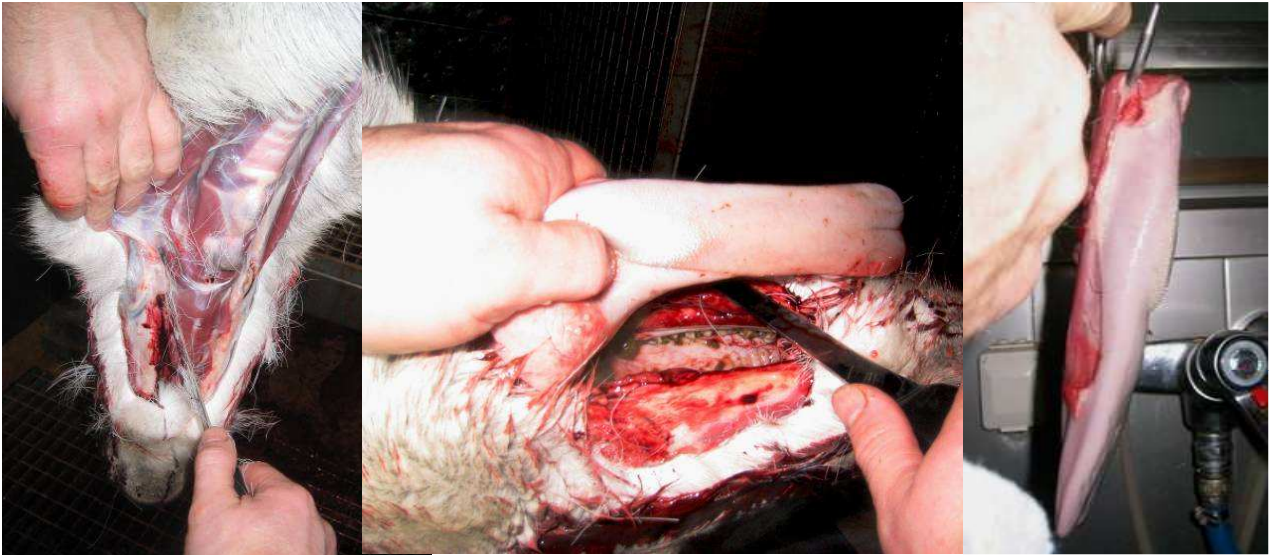


Ennen pistämistä viilletään nahka auki rintalastasta alaspäin ja avataan nahka niin, että pistokohta paljastuu. Puukko työnnetään (noin viisi senttiä riittää) rintaonteloon henkitorvea seuraten, sitä kuitenkin puhkaisematta. Näin saadaan katkaistua suuret verisuonet. Älä lopeta pistoa ensimmäisen veren tullessa, sillä todennäköisesti olet katkaissut vasta jonkun pienen verisuonen. Varmista, että olet todella katkaissut suuret verisuonet rintaontelosta ja veri pääsee valumaan kunnolla pois. Ruho kouristelee vielä tässä vaiheessa, varo ettet saa koparasta iskuja.

Huomioi kuitenkin, että pistäessä puukko voi helposti luiskahtaa kylkiluiden välistä lavan alle, jolloin tulee sanottu lapapisto. **VÄLTÄ TÄMÄ.**

Veren laskun jälkeen ruhon pitäisi vetäytyä noin viisi minuuttia.

6. Pään- ja kielen irrotus



Jatka edellisestä viillosta leuan kärkeen niin että henkitorvi ja leukaluut tulee näkyviin. Tehdään viilto leukaluun molemmin puolin kielen irrottamista varten ja leikataan kieli irti. Varo ettei kieleen tule viiltoa muuhun kohtaan kuin siihen mistä se leikataan irti. Kieli puhdistetaan ja laitetaan koukulla roikkumaan telineeseen.



Kun ruho roikkuu vielä raiteella, leikataan pää irti. Pään leikkauskohta sijaitsee pään ja ensimmäisen niskanikaman välissä. Muista jättää korvat kiinni taljaan!

7. Ruokatorven irrotus ja sitominen



Ruokatorvi ja henkitorvi irrotetaan kaulalihoista rintaonteloon asti. Vedä napakalla otteella ulospäin ruhosta, ne irtoavat helposti. Ruokatorvi, joka sijaitsee kaularangan puolella, irrotetaan henkitorvesta. Ruokatorvi vedetään solmuun, ettei mahalaukun sisältö pääse valumaan pois. Voit tässä vaiheessa katkaista myös henkitorven, ettei se sotke paikkoja ruhon ylösnostossa.

8. Taljan piirtäminen/halkominen ja rintapäännylky



Poro siirretään teurastuspukille, jos siinä on tilaa, älä laita ruhoja päällekkäin. Nahka viilletään auki pistokohdasta ruhon keskilinjaa mukaillen peräaukkoon asti. Varo, ettet puhkaise mahalaukkua. Rintapää aukaistaan hyvin, ettei talja repeä kun sitä vedetään irti ruhosta. Ruhoa siirretään penkillä koko ajan eteenpäin, että seuraava ruho voidaan laskea teuraspenkille.



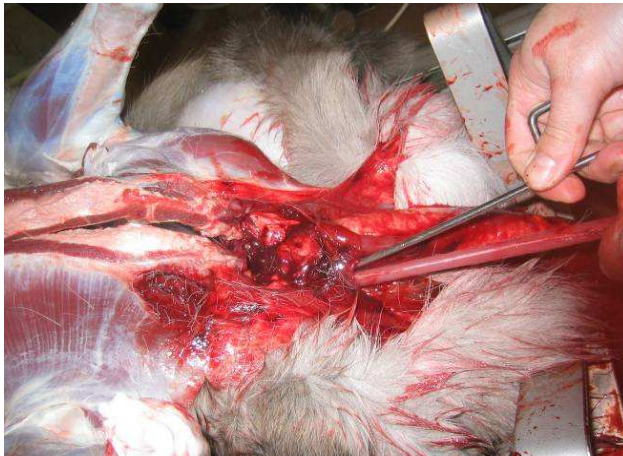
Etujalat piirretään koparan suunnasta viiltämällä sisäpintaa pitkin kohti mahanalustaa, kainalokuopasta viilto suunnataan kohti rintalastan kärkeä. Se on tärkeää, että saadaan talja pysymään ehjänä vetovaiheessa. Varo, ettet tee viiltoa lihaan asti. Etujalka katkaistaan putkiluun ja nivelen välistä ja nahka vedetään irti luusta. Jätä kopara vielä tässä vaiheessa kiinni taljaan. Varo leikkaamasta etujalan nahkaa poikki, sitä tarvitaan kun ruho kiskotaan irti taljasta.



Takajalka piirretään auki koparasta päin kinnerjanteen puolelta (takapuolelta) suoraan kohti mahalustaa. Vedä viilto mahan alla olevaan jo auki leikattuun osaan asti. Katkaistaan takajalka nahkoineen putkiluun ja nivelen välistä, varo kinnerjanteen vioittamista. Tässä vaiheessa irrotetaan piltta korvasta, puhdistetaan se ja laitetaan ruhon mukaan.

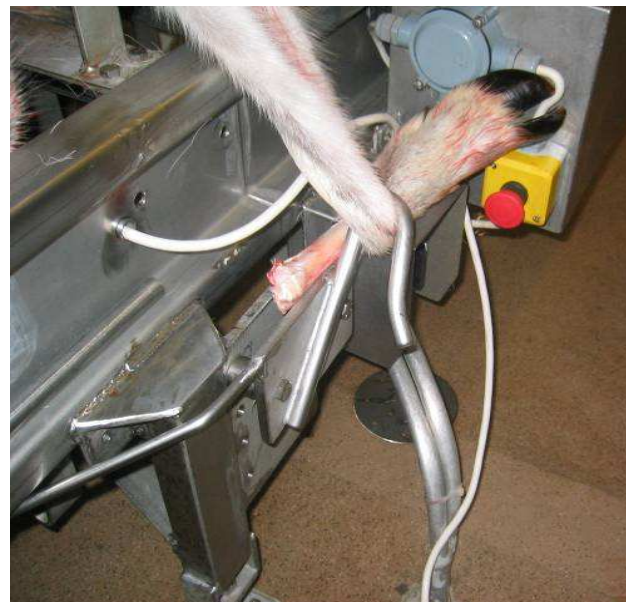


Rintalastan kohdalta tehdään ensin viilto puukolla, jonka jälkeen sahataan rintalasta auki viillon mukaisesti. Varo, ettet sahaa mahalaukkua auki.



Ruokatorvi irrotetaan henkitorvesta siihen kehitellyllä työvälineellä (oikean puoleinen kuva) työntämällä rauta ruokatorvea pitkin (vasen kuva) vatsalaukkuun saakka. Se helpottaa suolistusvaiheessa ruokatorven vetämistä ulos vatsasta.

9. Taljan veto



Poron ruho siirtyy penkillä eteenpäin, etukoparat kiinnitetään sitä varten oleviin koukkuihin, pujotetaan kettingit etujalkoihin, ja nostetaan ruho vinssillä. Talja jää etukoparista kiinni alustaan. Leikkaa talja kaulasta irti.

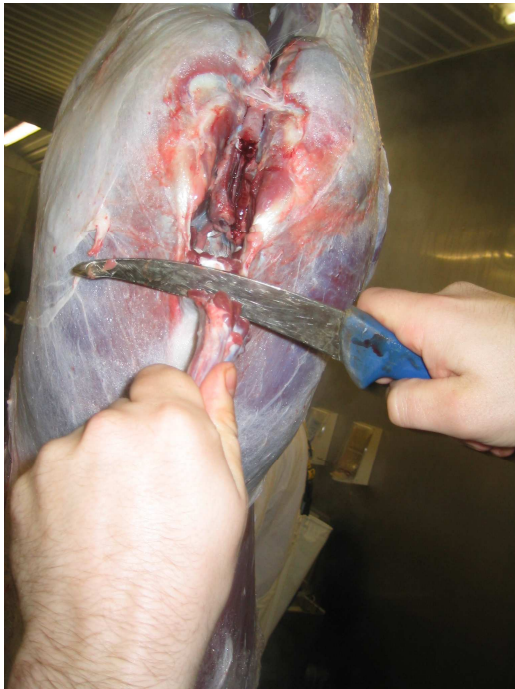


Tässä vaiheessa voidaan taljasta halkaista saparon kohta, kuitenkin viimeistään ennen suolausta.

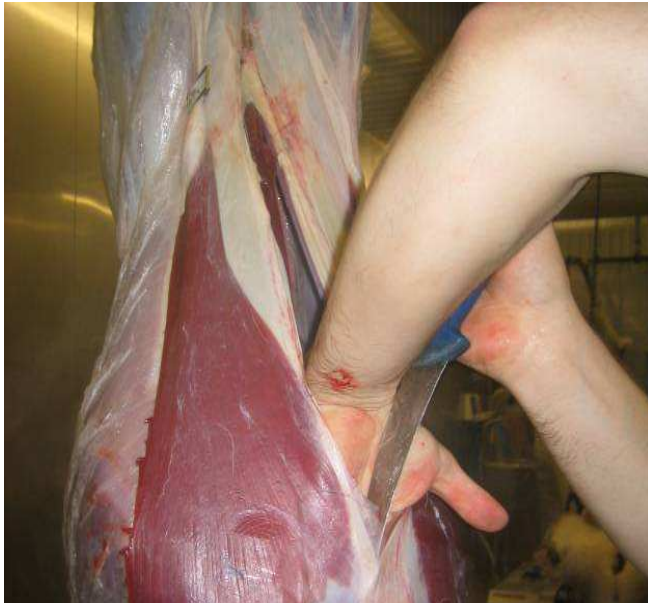


Takajalkojen kinnerjängteestä työnnetään koukut läpi, josta ruho nostetaan seuraavaan ruhoraiteeseen. Teuraspiltta puhdistetaan ja siirretään poron kupeeseen puhtain käsin, ruhoon ei saa tulla verisiä jälkiä

10. Suolistaminen



Irrotetaan saparo sekä sukupuolielimet. Leikataan peräsuoli irti ulkoapäin, varoen vahingoittamasta virtsarakkoa, ja työnnetään peräsuoli sisäänpäin mahdollisimman pitkälle. Uroilla on vain peräsuolen sulkijalihaksen muodostama peräaukko. Peräsuolta irrotettaessa viillä nahkaan reiän molemmin puolin viillot. Naaraan peräalueella on kaksi reikää. Muista poistaa urosporoista kivekset ja naarasporon maitorauhaset. Puhdista veitsi tai vaihda se toiseen tämän jälkeen. Muista aina HYGIENIA.



Ruho siirretään suolikaukalon viereen, vedetään puukolla maha auki rintalastaan asti., joka on jo sahattu auki. Pidä toinen käsi suojana puukon ja mahalaukun välissä, varoen leikkaamasta mahalaukkua rikki, siitä leviää bakteereja ruhoon. Suolet vedetään käsin suolistuskaukaloon, älä käytä puukkoa tässä vaiheessa. Irrotetaan perna, maksa ja munuaiset, jotka jäävät vielä tässä vaiheessa paikoilleen. Ruokatorvi vedetään pois rintaontelosta. Suolet laitetaan jäteastiaan.

SUOLIKAUKALO HUUHDELLAAN ULKOPUOLELTA JOKAISEN RUHON JÄLKEEN!

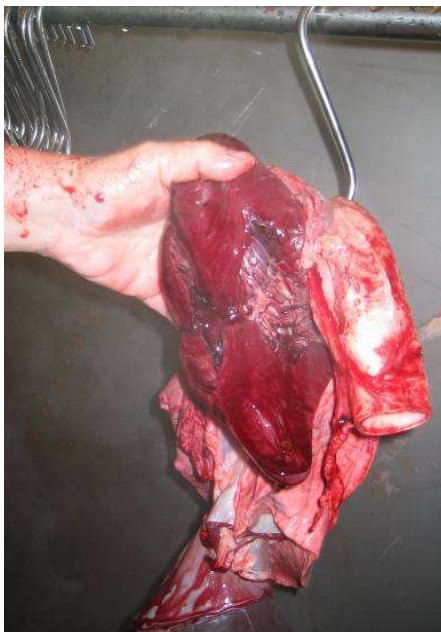
11. Rintapään avaus ja sisäelinten irrotus



Sisäelinten poistaminen aloitetaan alhaalta, viilletään molemmin puolin puukolla kalvot irti, varotaan vahingoittamasta sisäfilettä. Rintalasta voidaan avata kapulalla, ei kuitenkaan ole välttämätön. Leikataan pallealihakset ja muut kiinnikkeet irti kylkiluita myötäillen. Sisäelimet vedetään alakautta ja leikataan irti ruhosta ja poistetaan samalla vertyneet kaulalihakset. Sahattu rintalasta on erittäin terävä, varo käsiä.



Huuhdellaan kaula vedellä ja jos tarpeen poron vatsa ja rintaontelo sisäpuolelta.
 Huuhtelun jälkeen ruho tarkastetaan silmämääräisesti, onko siinä mitään poikkeamia.
 Ruho työnnetään jäädyttämöön tarkastusta varten.



Sydän halkaistaan niin, että molemmat kammiot avataan. Huuhdellaan sisäelimet ja laitetaan roikkumaan. Kun laitot sisäelimiä roikkumaan huolehdi siitä, että tiedät mitkä sisäelimet kuuluu mihinkin ruhoon. Huuhdellaan kaulan ja pään katkaisukohta.

12. Ruhojen – ja sisäelinten tarkastus

Eläinlääkäri tarkastaa ruhon ja sisäelimistä otetaan näytteet. Tässä vaiheessa on tärkeää, että tiedetään mitkä sisäelimet kuuluu mihinkin ruhoon.

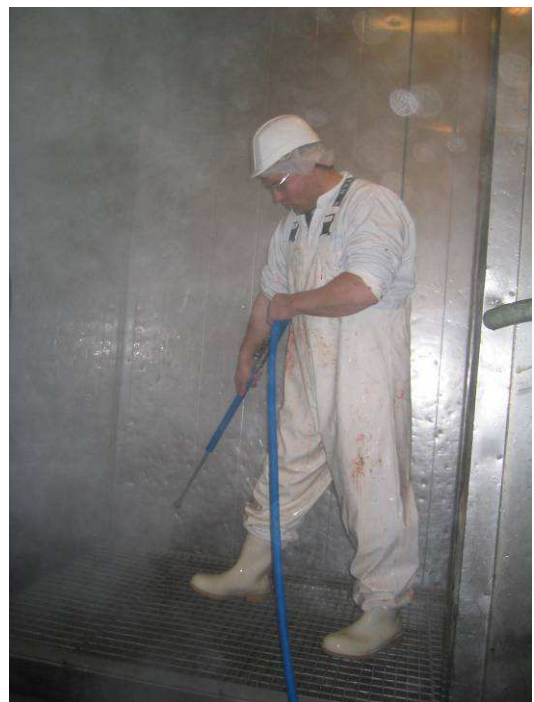
13. Ruhojen ja sisäelinten jäähdyttäminen

Jäähdytys tapahtuu nopeasti alle +5 asteeseen.

Kun ruho on jäähtynyt, käydään ruho läpi ja käsitellään pinta kaasutoholla polttamatta kuitenkaan poron pintaa. Punnitaan ruho ja annetaan eläinlääkärin tarkastettavaksi.

14. Post mortem – tarkastus

Eläinlääkäri tarkastaa ruhon päällisinpuolin, onko ruhossa poikkeamia. Mikäli ruho näyttää terveeltä, se siirretään jatkokäsittelyyn.



Teurastuksen jälkeen huuhdellaan vedellä veri pois seinistä ja lattialta, jonka jälkeen levitetään pesuaine. Annetaan pesuaineen vaikuttaa jonkin aikaa ja huuhdellaan puhtaalla vedellä.